MAIN
***M**ultilingual **A**ssessment **I**nstrument for **N**arratives*

N. Gagarina, D. Klop, S. Kunnari, K. Tantele,
T. Välimaa, U. Bohnacker & J. Walters

Kurmanji version

Translated and adapted by
Yaşar Kırgız
in collaboration with Natalia Gagarina

(based on the revised version in English)

© ZAS Papers in Linguistics 64 (2020)

How to cite this version:
Gagarina, N., Klop, D., Kunnari, S., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U. & Walters, J. (2020). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives. Revised version. *ZAS Papers in Linguistics*, *64*. Kurmanji version. Translated and adapted by Kırgız, Y. in collaboration with Gagarina, N.

MAIN: Kurmanji version (Versiyona Kurmancî)*

Enstrumana (amûra) Pirzimanî Ya Pîvandinê Ji Bo Çîrokgotinê

Yaşar Kırgız bi hevkariya Natalia Gagarina

MAIN (*The Multilingual Assessment Instrument for Narratives*) dikare wekî enstrumana pirzimanî ya pîvandinê (nirxandinê) ji bo çîrokgotinê li Kurmancî were wergerandin. Ev enstruman di sala 2012an de hatiye amadekirin da ku karîna çîrokgotina zarokan were nirxandin. MAIN dikare hem ji bo zarokên ku bi zimanekî hem jî yên ku bi pirzimanan mezin dibin were bikaranîn. Ev enstruman bi taybetî ji bo zarokên ku temenê wan kêm zêde di navbera 3 û 10 salan de ye hatiye amadekirin. Lê wekî ku di xebatên dawî de derdiçe MAIN dikare ji bo zarokên temenmezin, ciwanan û kesên temenmezin jî were xebitandin. Bi MAINê fêmkirin û gotina çîrokan tê pîvandin û MAIN derfetê dide ku zimanên cuda yên zarokekê/î an jî kesekê/î werin nirxandin. Ji bo vê nirxandinê jî MAIN xwedî van rêbazan e: mînakçîrok (*model story*), vegotin/paş(ve)gotin (*retelling*) û gotin (*telling*). Versiyona 2012an ya MAINê li ser bingeha pêkanînên pîlot yên berfireh hat pêşxistin. Zêdetirî 500 zarokên yekzimanî û duzimanî tevli pêkanînên pîlot bûne. Temenê van zarokan di navbera 3 û 10 salan de bûye. Herwiha, ji bo testên pîlot tevlibûna 15 ziman û kombînasyona van zimanan wekî bingeh hatiye girtin.

Sala 2019an versiyona îngilîzî hat serrastkirin (revîzekirin). Ev serrastkirin li ser bingeha 2,500 çîrokên MAINê ku hatine transkrîbekirin û 24,000 bersivên ku ji bo pirsên fêmkirine hatine dayîn, pêk hat. Ev dane (*data*) digel 700 zarokên yekzimanî û duzimanî li Almanya, Rûsya û Swêdê hatin berhevkirin. Versiyona kurmancî ya li ber destê we xwe dispêre versiyona dawî ya îngilîzî ya sala 2019an.

MAIN ji çar çîrokên paralel pêk tê. Her çîrok ji şeş rêzewêneyan bi baldarî hatiye afirandin û ev wêne di warê avakirina çîrokê de bi hev re girêdayî ne. MAINê ev tişt di dema amadekirinê de dane ber çavan: Kompleksbûna tekstê ji aliyê zîhnî û zimannasî ve, paraleliya dêsmana (avasazîya) mîkro û makro û taybetmendiyên çandan.

Herçiqas MAIN hîn nebûbe xwedan norm jî, lê belê xwedî pêkanînên standard e û dikare ji bo nirxandina asta ziman/zimên, pêşîlêgirtinê (*intervention*) û armancên lêkolînê were bikaranîn. Ji bo agahiyên zêdetir ka çawa MAIN tê bikaranîn, bi kerema xwe li vê jêderê binêrin: “*Paşxaneya MAINê – Serrastkirî, bikaranîn û adaptekirina wê ji bo zimanên din*” (bi îngilîzî) ZAS Gotarên Zimannasiyê 63 (rûpel iv-xii). Jêder berdest e li ser vê lînkê: https://zaspil.leibniz-zas.de/issue/view/53.

Naveroka vê xebatê:

- Qaîdeyên pîvandinê
- Protokol û rûpelên pîvandinê ji bo çîrokan *(pisîk, kûçik, çêlik, karik)*
- Pirsên di derbarê jiyana zarok de
- Tekstên çîrokan

---

* Versiyonên kevn yên vê xebatê ji aliyê Salih Akin û Ercan Aras ve hatin xwendin. Her duyan jî pêşniyazên girîng kirin û bi alîkariya wan ev versiyona nû hate pêşxistin. Dîsa Rojda Emine Yaşîk, Alan Dilpak, Ömer Delikaya û Hüseyin Kartal di derbarê serrastkirina vê versiyona nû de alîkariya me kirin. Em ji bo van şes kesan dixwazin li vir spasiya xwe bînin ziman. Mala wan ava.

Qaîdeyên Pîvandinê
MAIN bi taybetî ji bo zarokên ku temenê wan kêm zêde di navbera 3 û 10 salan de ye hatiye armanckirin, lê dikare ji bo zarokên temenmezin, ciwanan û kesên temenmezin jî were bikaranîn. MAIN hem têgihîştin hem jî gotina çîrokan dipîve. Dîsa bi MAINê hilberînên *(elicitation)* cuda yên daneyan pêkan in/mimkun in, wekî: Mînakçîrok, Vegotin û Gotin. Hilbijartina cureya hilberînê li gorî armancên pîvandinê diguhere (Bi tercîha lekolîner ve maye).

Bi dîzayna MAINê zimanên cuda yên zarokekê/î dikarin werin pîvandin. Ne girîng e ku kîjan ziman pêşî tê pîvandin/nirxandin. Le divê di navbera testkirina duzimanan de hinek wext derbas bibe (4 heta 7 rojan ideal in). Ev şêwaz ji bo pêşîlêgirtina tesîra zimanan li ser hev e (*cross-language influence*). Dîsa bi vê şewazê, zarok di gotina zimanê duyemîn de di bin bandora gotina zimanê yekemîn de namîne. Baştir e ku, zarokek ji herdu zimanan ji aliye heman (eynî) kesî ve neyê pîvandin. Sedema vê yekê jî ev e ku, zarok xwe tenê di zimanekî de hîs bike û rê li ber kod-guherînê (*code-switching*) were girtin.

<u>Materyal</u>

- 4 wêneçîrok: pisîk, kûçik, çêlik, karik (ji her wêneçîrokê 3 kopiyên bi reng), her kopiyek di nav zerfekê de ye, tevde 12 zerf in.
- 4 tekstên çîrokan (çêlik, karik, pisîk û kûçik)
- Cîhazên qeydkirinê (deng an jî vîdyo)
- Kaxizên nirxandinê (protokol) ji bo analîzkirina tekstan ji aliyê asta makro (gewre) de, peyvên rewşa navxweyî (*internal state terms*) de û pirsên ji bo tespîtkirina têgihîştinê.
- Pirsên di derbara jiyana zarok de (bi rêya pirsan di gel dê û bavan)

<u>Qaîdeyên Pêkanînê (*Instructions*)</u>

Çawa materyal tên amadekirin

1. Wêneyan daxînin ji: www.leibniz-zas.de/en/service-transfer/main
2. Wêneyan ji çaperê/çapker *(printer)* 3 caran bi reng û di ebata A4 de çap bikin (her wêne divê di meziniya 9 x 9 de be). Wêne divê zelal werin çapkirin.
3. Rêza wêneyan li ser pişta wan bixin (1-6)
4. Wêneyan wekî du rêzan bibirin
5. Her du rêzan bi hev ve binûskînin û jê rêzeka 6-Wêne çêbikin, wekî li bin tê nîşandan. Dû re ji du wêneyan qetekî pêk bînin (wêne 1 û 2 qetek, wêne 3 û 4 qetek, wêne 5 û 6 qetek).

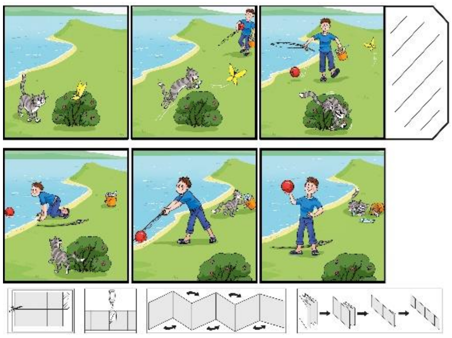

* Nîşe *(note):* Wêne tenê nîşan dide ka çawa wêneyên çîrokan tên rêzkirin. Wêneyên ji bo testê divên werin daxistin (li adresa jor binêrin)

6. Her wêneçîrokê bixin nav zerfeke cuda. Ji bo ku çîrok karibin werin cudakirin, divê ku her zerfek bi rengekî be an jî bi tiştekî din were diyarkirin. Wekî mînak, meriv dikare zerfan bi xalan *(dots)* tasnîf bike.

Pêkanîna Pîvandinê

- Divê hûn protokolên nirxandinê û qaîdeyên bikaranîna testê baş bizanibin.
- Cîhaza qeydkirinê (deng/vîdyo) amade bikin. Divê qeydkirin berî amadekirina zarok dest pê bike û hemû dema testê û bersivên zarokan yên pirsên têgihiştinê jî bixe nav xwe.
- Dirêjiya dema amadekirinê bi tecrûbeyên berê ve û çanda heyî *(cultural environment)* ve girêdayî ye. Gava hûn bi zarok re dipeyvin, hinek pirsan bipirsin da ku hûn misoger bin ka zarok pirsên hêsan (*W-Questions*) fêm dike yan na. Bo nimûne hûn dikarin bipirsin: *Hevala/ê te ya/yê herî baş kî ye? Tu çi hez dikî di televziyonê de temaşe bikî? Tu ji çîrokgotinê hez dikî? Tu ji guhdarkirina çîrokan hez dikî?*
- Berî ku test dest pê bike, divê 3 zerfên bi heman wêneçîrokê li ser masê bin. (Bi van 3 zerfan armanc ew e ku zarok bifikire lêkolîner nizane wê zarok kîjan çîrokê hilbijêre. Bi vê rebazê pêşî li zanîna parvekirî (*shared knowledge*) tê girtin.)
- Divê hûn testê li gor qaîdeyên wê bi kar bînin. Bi kerema xwe ji bo teşwîqkirinê *(prompts)* li gorî pêşniyazan tev bigerin (li nimûneyên li jêr ji bo teşwîqkirinê binêrin).
- Hinek agahiyên zêdetir di derheqa pêkanîna MAINê de ev in: Divê zarok di dema testê de li hemberî we rûne û rûyê wêneyan ber bi xwe û dûrî we bigire. Gava ku zarok wênê ji nav zerfê derxistin, jê re bibêjin wêneyan veke û ji destpêkê heta dawiyê li hemûyan binêre. Jê re bibêjin: *Li wêneyan binêre, lê nîşanî min nede. Tenê TU dikarî bibînî.* (Heke girtin, yan jî rêzkirina wêneyan ji zarok re zehmet be, jê re bibin alîkar. Lê divê rûyê wêneyan ber bi aliyê zarok ve be û hûn li wêneyan nenêrin).
- Heke zarok ji bo gotina çîrokê amade be, jê re bibin alîkar û wêneyan jê re bikin sê qat dîsa. Di dema qatkirinê de jî divê hûn li wêneyan nenêrin û wêne di destê zarok de bimînin. Ji zarok re bibêjin ku bi du wêneyên ewil dest pê bike û çîrokê bibêje. Dema ku zarok herdu wêne safî kirin, dikare wêneyên 3mîn û 4mîn vebike û wan jî bibêje (wêne 1, 2, 3, 4 niha vekirî ne). Dawiyê jî divê wêneyên 5mîn û 6mîn vebike û wan jî bibêje (hemû wêne niha vekirîne).
- Heke zarok gotin/vegotin xelas kir, pirsên têgihîştinê bidin nasandin. Hûn dibêjin: *Niha ez ê çend pirsan li ser çîrokê ji te bipirsim.* Dema ku pirsên têgihîştinê tên pirsîn, divê çîrok hemû vekirî be û ji alî zarok û lêkolîner ve were xuyakirin.
- Piştî ku test bi dawî bû, gotina/vegotina çîrokê/çîrokan bixin ser nivîsê (transkrîpsiyon) û performansa zarok ji aliyê têgihîştin (rezeptîv) û gotinê ve (produksiyon) binirxînin. Ji bo vê yekê jî protokolên nirxandinê bi kar bînin.
- **Ji bîr neke:** Di protokolên nirxandinê de hemû bersiv (opsiyon) nehatine rêzkirin. Puan dikarin werin dayîn, heke bersiveke maqûl di asta makro (armanc, tevger, encam, peyvên rewşa navxweyî) de were dayîn. Heke nirxandina bersivekê zehmet be, serî li rêberpirtûkê (*manual*) bidin.

Teşwîqkirin

1. Pêwîst e, hûn di dewsa zarok de dest bi çîrokê nekin. Zarok teşwîq bikin, da ku ew çîrokê bibêje. Hûn dikarin bi tiliya xwe çîrokê nîşan bidin û bibêjin: *Ka ji min re çîrokê bibêje.*
2. Heke zarok tiştekî nebêje û diyar e wê tiştekî nebêje hûn dikarin piştî herî kêm 10 saniyeyan wî/wê teşwîq bikin. Hûn dikarin bibêjin: *Belê… Baş e… Niha dora te ye…* Di derheqa teşwîqkirinê de GELEKÎ baldar bin da ku cudahî nekevin navbera grubên tên lêkolînkirin û pêşî li bandora lêkolîner (*experimenter effects*) were girtin. Heke zarok piştî derdora 10 saniyan dîsa jî tiştekî nebêje, hûn dikarin bibêjin: *Bibêje, çi di çîrokê de çêdibe*? Heke zarok di nîva çîrokê de dev ji gotina çîrokê berde, zarok teşwîqî berdewamkirinê bikin. Hûn dikarin wekî mînak bibêjin: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?*
3. Zarok çawa bixwaze, wisa dikare behsa fîgûrên çîrokê bike. Gotinên zarok serrast nekin. Heke zarok nikare bûyerekê, fîgûrekê bi nav bike û zehmetiyan bikşîne an jî alîkariyê bixwaze, wî/wê teşwîq bikin. Hûn bo nimûne dikarin bibêjin: *Tu çawa dixwazî, wisa dikarî bi nav bikî, tu dixwazî çawa bi nav bikî?*
4. Tu pirsên bi vî şiklî nepirsin:

a) *Ew li vir çi dike? Kî direve?*
b) *Ew çi ye? Tu li ser wênê çi/kê dibînî?*
(Ji bo ku axaftina zarok neyê birîn, bibandorkirin, hevok nîvçe nemînin û herwiha peyv û hevokên nîşandanê (*deixis*) neyên bikaranîn).

5. Heke zarok bi serpêhatiyeke xwe dest bi gotinê bike, bo nimûne bibêje: *Min çivîkeke wisa îro sibeh dît* an jî *Ez ê îro piştî dibistanê bi diya xwe re biçim dikanê…* Bihêlin bila zarok hinek behsa vî tiştî bike. Pişt re ji zarok bi awayekî nazik bixwazin ku wêneçîrokê bibêje. (Tiştên ku zarok derveyî wêneçîrokê dibêje neyên analîzkirin).
6. Heke li gor tecrûbeyên we pêwîst be, hûn dikarin piştî parçeyekî (piştî du wêneyan) ji zarok re peyvên wisa: *Baş e, gelek baş e* bibêjin. Ew ji bo motîvasyona zarok e. (Dema xistina ser nivîsê de hûn bi rêya van peyvan dikarin bizanin jî, ka kîjan tişt li ser kîjan wêneyan hatiye gotin). Lê heke ev peyv zirarê bidin gotin û fikirîna zarok, wan nebêjin.

Encamên MAINê di navbera çîrokan de çawa dikarin werin/neyên muqayesekirin

- Heke hûn zarokeke/î duzimanî ji herdu zimanên wê/wî test dikin, çîroka pisîkê û/an kûçik ji bo zimanekî û çîroka çêlikê û/an karikê ji bo zimanê din bikar nînin.
- Dîsa çîroka pisîkê û/an kûçik ya ku di demekê de pêk hat bi çîroka çêlikê û/an karikê ku di demekê din de pêk hat muqayese nekin.
- Çima? Çîrokên MAINê nikarin rasterast bi her awayî bi hev re werin muqayesekirin. Wekî ku ji encamên dawî de derdiçe, di navbera çar çîrokan de cudahiyên piçûk hene, bi taybetî di derheqa pirsên têgihiştinê de. Çîroka çêlikê û ya karikê ji aliyekî û ya pisîkê û kûçik ji aliyê din hema bêje wekî hev in. Lê çîroka pisîkê û kûçik hinekî ji çîroka çêlikê û ya karikê cudatir in. Cudahî bo nimûne, di herîkîna mijarê de *(plotline),* di hejmara fîgûran de û di pirsên têgiştinê de hene.
  Ji ber vê yekê misoger bin ku hûn sêvan bi hirmiyan ve muqayese nekin.
- Gava hûn grûpên zarokan bi MAINê test dikin, misoger bin ku hûn prosedûrên hevsengiyê/balansê pêk tînin da ku tesîra cudabûyîna çîrokan û rêbaza hilberînê li ser encaman neke (vegotin, mînakçîrok, gotin).

<u>Pêşîlêgirtina Hevsengiyê**/**Balansê (*Counterbalancing*) Ji Bo Lêkolînên Zanîstî</u>
Pêwîst e, dora pêşkêşkirinê ji aliyê ziman/zimên û çîrokê ve li ser bingeha guherînê (*counterbalancing*) were amadekirin. (pisîk/kûçik bi taybetî ji bo vegotin/mînakçîrokê û çêlik/karik ji bo gotinê). Ji bo prensîpa guherînê (*counterbalancing*), dora ku li bin hatiye rêzkirin, bi kar bînin. (Heke zarok tenê di zimanekî de were pîvandin, dora 1, 2, 5, 6 an 3, 4, 7, 8 bi kar bînin):

Hejmara Zarok	Ziman	Mînakçîrok/ Vegotin	Gotin	Ziman	Mînakçîrok/ Vegotin	Gotin
1	Z1	Pisîk	Çêlik	Z2	Kûçik	Karik
2	Z1	Pisîk	Karik	Z2	Kûçik	Çêlik
3	Z2	Pisîk	Karik	Z1	Kûçik	Çêlik
4	Z2	Pisîk	Çêlik	Z1	Kûçik	Karik
5	Z1	Kûçik	Çêlik	Z2	Pisîk	Karik
6	Z1	Kûçik	Karik	Z2	Pisîk	Çêlik
7	Z2	Kûçik	Karik	Z1	Pisîk	Çêlik
8	Z2	Kûçik	Çêlik	Z1	Pisîk	Karik

Nîşe*:* Encamên çîrokên cuda û encamên ku bi rêbazên cuda hatin hilberandin nikarin rasterast bi hev re werin muqayesekirin (li jor behsa vê mijarê hate kirin)

Protokola Çîroka Pisîkê

Gotin / Vegotin / Mînakçîrok

Navê zarok	______________________
Dema jidayikbûnê	______________________
Dema testê	______________________
Temenê zarok di dema testê de (bi mehan)	______________________
Keçik/Lawik	______________________
Lêkolîner	______________________
Demdirêjiya temasê/têkiliyê bi Z2mîn re (bi mehan)	______________________
Dema destpêka hêlînê	______________________
Navê hêlînê	______________________

Berî ku test dest pê bike, misoger bin ku hemû zerf li ser masê bin. Cîhaza qeydkirinê amade bikin. Berî amadekirina zarok dest bi qeydkirinê bikin.

Dema Amadekirina Zarok
Wekî mînak bipirsin: *Hevala/ê te ya/yê herî baş kî ye? Tu çi hez dikî di televziyonê de temaşe bikî? Tu ji çîrokgotinê hez dikî? Tu ji guhdarkirina çîrokan hez dikî?*

Qaîdeyên Pêkanînê (*Instructions*)

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Gotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û çîroka di nav de ji min re bibêje.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî?*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, <u>tu</u> ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya <u>herî xweş</u> ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin/bipesînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Vegotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, piştre jî tu yê ji min re eynî çîrokê bibêjî.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê pisîkek hebû ku ji lîstinê hez dikir. Vê pisîkê dît ku perperikeke zer li ser*

deviyekê rûniştiye. Pisîkê hilpekir ser lingên xwe, ji ber ku wê dixwest perperikê bigire. Di vê gavê de kurikekî rûken bi gogekê û satilekê ji masîgirtinê dihat. Wî dît ku pisîk dide dû perperikê.

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Lê perperik zû firî çû û pisîk jî kete nav deviyê. Pisîkê xwe êşand û gelekî aciz bû. Kurik jî wisa tirsiya ku goga wî ji dest wî ket. Gava ku dît goga xwe bi nav avê de diçe, kurik bang kir: "Ooo, goga min diçe!". Ew xemgîn bû û dixwest goga xwe dîsa bigire. Di vê gavê de, pisîkê satila bi masiyan ferq kir û fikirî: "Ooo ez masiyekî dixwazim."*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Di vê gavê de kurik dest pê kir ku bi çengelê masîgirtinê goga xwe ji nav avê derbixe. Haya wî jê nebû ku pisîk ji xwe re masiyekî dibe. Dawiyê pisîk gelekî kêfxweş bû û masiyê tamxweş xwar û kurik jî kêfxweş bû, ji ber ku wî dîsa goga xwe girtibû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Wêneyên 1mîn û 2mîn nîşanî zarok bidin. Divê tenê zarok wêneyan bibîne. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, tu ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya herî xweş ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Mînakçîrokê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, piştre jî ez ê çend pirsan ji te bipirsim.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê pisîkek hebû ku ji lîstinê hez dikir. Vê pisîkê dît ku perperikeke zer li ser deviyekê rûniştiye. Pisîkê hilpekir ser lingên xwe, ji ber ku wê dixwest perperikê bigire. Di vê gavê de kurikekî rûken bi gogekê û satilekê ji masîgirtinê dihat. Wî dît ku pisîk dide dû perperikê.*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Lê perperik zû firî çû û pisîk jî kete nav deviyê. Pisîkê xwe êşand û gelekî aciz bû. Kurik jî wisa tirsiya ku goga wî ji dest wî ket. Gava ku dît goga xwe bi nav avê de diçe, kurik bang kir: "Ooo, goga min diçe!". Ew xemgîn bû û dixwest goga xwe dîsa bigire. Di vê gavê de, pisîkê satila bi masiyan ferq kir û fikirî: "Ooo ez masiyekî dixwazim."*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Di vê gavê de kurik dest pê kir ku bi çengelê masîgirtinê goga xwe ji nav avê derbixe. Haya wî jê nebû ku pisîk ji xwe re masiyekî dibe. Dawiyê pisîk gelekî kêfxweş bû û masiyê tamxweş xwar û kurik jî kêfxweş bû, ji ber ku wî dîsa goga xwe girtibû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Piştî ku we çîrok ji zarok re got û xelas kir, pirsên têgihîştinê bipirsin.

Kaxiza Nirxandinê Ji Bo Çîroka Pisîkê

Beşa 1mîn: Produksiyon

A. Sazkirina Çîrokê (*Story structure*); B. Kompleksbûna Çîroksazkirinê (*Structural complexity*); C. Peyvên Rewşa Navxweyî, PRN (*Internal state terms*)

A. Sazkirina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast[1]	**Puan**
A1.	Çarçove (*Setting*)	Dem û/an cihê bûyerê: wekî hebûûû, tunebûûû/rojekê/demeke dûr… li ber behrekê/li ber behrê/li ber çemekê/avê/li ser mêrgekê (giha(ye)kî)…	0 1 2[2]
Epîsode 1: Pisîk (Fîgûr: Pisîk û Perperik)			
A2.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Pisîkê** ji lîstinê hez dikir/pisîk bi meraq bû **Pisîkê** perperikek dît.	0 1
A3.	Armanc (*Goal*)	**Pisîkê** dixwest perperikê bigire/bi dest bixe/bide dû/pê re bilîze. (Da ku) + LÊKER (bigire, bi dest bixe, pê re bilîze).	0 1
A4.	Tevger (*Attempt*)	**Pisîkê** xwe pêş de avêt. **Pisîkê** da dû perperikê/dest pê kir ku bide dû. **Pisîkê** hewl da + LÊKER (bigire, bi dest bixe)	0 1
A5.	Encam (*Outcome*)	**Pisîk** kete nav deviyê/nikarî perperikê bigire/bi têra xwe ne bi lez bû. **Perperik** filitî/ji wir firî/ji pisîkê bi leztir bû.	0 1
A6.	PRN wekî reaksiyon	**Pisîk** hêvîşkestî/aciz/bi êş bû. **Perperik** bi kêf bû.	0 1
Epîsode 2: Kurik (Fîgûr: Kurik)			
A7.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Kurik** xemgîn bû**/**ne bi kêf bû/xem dikir ji bo goga xwe. **Kurik** dît ku goga xwe di nav avê de ye.	0 1
A8.	Armanc (*Goal*)	**Kurik** biryar da/dixwest goga xwe dîsa bi dest bixe. (Da ku) + LÊKER (bigire).	0 1
A9.	Tevger (*Attempt*)	**Kurik** goga xwe ji nav avê derdixist/derdixe/hewl dida ku goga xwe ji nav avê derbixe.	0 1
A10.	Encam (*Outcome*)	**Kurik** goga xwe (dîsa) bi dest xist/xwedî goga xwe bû. **Gog** xelas bû.	0 1
A11.	PRN wekî reaksiyon	**Kurik** kêfxweş/şad/rihet bû (ji ber bidestxitina/xwedîbûna goga xwe).	0 1
Epîsode 3: Pisîk (Fîgûr: Pisîk)			
A12.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Pisîkê** masî dît/ferq kir. **Pisîk** birçî bû/bi merak bû/dilê wê çû mêsî.	0 1
A13.	Armanc (*Goal*)	**Pisîkê** dixwest/biryar da mêsî ji xwe re bibe/bi dest bixe/bixwe/bidize.	0 1

[1] Heke bersiva zarok ne zelal be an jî di kaxiza nirxandinê de nebe, li rêberpirtûkê (*manual*) binêrin.
[2] Sifir puan ji bo bersiva şaş an jî bersivek nehatibe dayîn, puanek ji bo bersiveke rast, du puan ji bo binavkirina dem û cih.

		(Da ku) + LÊKER (bixwe, bigire).	
A14.	Tevger (*Attempt*)	**Pisîkê** xwe diavête (ser) mêsî/masî dikişand/dibir/didizand/xwe dirêjî mesî dikir. **Pisîk** xwe diavêje (ser) mêsî/mêsî dikşîne/dibe (ji satilê)/xwe dirêjî mesî dike. **Pisîk** hewl dide + LÊKER (bi dest bixe, bibe)	0 1
A15.	Encam (*Outcome*)	**Pisîkê** masî xwar/masî bi dest xist.	0 1
A16.	PRN wekî reaksiyon	**Pisîk** kêfxweş bû/şad bû/nema êdî birçî bû.	0 1
A17.		**Tevahiya puanên gihîştî ji 17:**	

B. Kompleksbûna Çîroksazkirinê

Hejmara rêzên TE	Hejmara A yek bi yek (bê T an jî E)	Hejmara rêzên AT/AE	Hejmara rêzên ATE
B1.	B2.	B2.	B4.

C. Peyvên Rewşa Navxweyî (PRN)

C1.	Hejmara Hemû Peyvan: *(Tokens)*: **Peyvên Pêhesîne,** bo nimûne; dîtin, bihîstin, hîs kirin, bêhn kirin **Peyvên Fîzyolojîk,** bo nimûne; tî, birçî, westî, bi êş, birîndar **Peyvên Hişmendiyê *(Consciousness Terms)*,** bo nimûne; zindî (sax), şiyar (hişyar), raketî (razayî) **Peyvên Hîsî,** bo nimûne; xemgîn, kêfxweş, şad, qehirî, bi xem, hêvîşikestî, bi tirs, bi xof, serfiraz, bi cesaret, xwe ewle hîs kirin, şaş/mat mayîn/bûyîn **Peyvên Zîhnî,** bo nimûne; xwestin, fikirîn, zanîn, (ji) bîr kirin, biryar dan (dayîn), bawer kirin, xwedî plan/plan çêkirin **Lêkerên Zimanî *(Linguistic Verbs)*,** bo nimûne; gotin, bang kirin, qîr kirin, hîşyar kirin, pirsîn

Beşa 2mîn: Têgihîştina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast	Mînakên bersivên şaş	Puan
0	Kêfa te ji çîrokê re hat?	**Pirsa amadekirinê, bê puan**		
D1.	Çima pisîk hilpêdike pêş/xwe diavêje pêş? *(Wêneyên 1-2mîn nîşan bidin)* (Epîsode 1: Armanc)	Dixwaze perperikê bi dest bixe/bigire/bide pey/pê re bilîze Perperikê dixwaze (Da ku perperikê) + LÊKER (bi dest bixe, bigire)	ji vir diçe/direve/dixwest hilpêke Pisîk her gav(ê) hilpêdikin/direvin	0 1
D2.	Pisîk xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 3mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	bi hêrs/xerab/hêvîşkestî/ birîndar/bi êş/ne xweş/ne rihet.	baş/kêfxweş	0 1
D3.	*Pirsa D3 bipirsin, heke zarok bersiva D2 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D3 jî bidin zarok û derbasî pirsa D4 bibin.* Bi fikra te, çima pisîk bi hêrs/hêvîşkestî/bi êş hwh. e/ye?[3]	Nikarîbû perperikê bigire/kete nav deviyê/wê biêşe ku yek bikeve nav deviyê Perperik filitî/revî çû	bersiveke ne rast/bê eleqe	0 1
D4.	Çima çengelê kurik yê masîgirtinê di nav avê de ye? *(Wêneyê 5mîn nîşan bidin)* (Epîsode 2: Armanc)	Dixwaze (dîsa) goga xwe bi dest bixe/bigire (Dîsa) goga xwe dixwaze (Da ku goga xwe [dîsa]) + LÊKER (bi dest bixe, bigire)	Dixwaze di avê de bilîze	0 1
D5.	Kurik xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	baş/pir baş/ kêfxweş/şad	xerab/bi hêrs/qehirî/ xemgîn	0 1
D6.	*Pirsa D6 bipirsin, heke zarok bersiva D5 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D6 jî bidin zarok û derbasî pirsa D7 bibin.* Bi fikra te, kurik çima xwe baş/kêfxweş/şad hwh. hîs dike?[4]	Xwedî goga xwe bû dîsa/gog bi dest xist dîsa. Karîbû gogê + LÊKER (bi dest bixe/bigire)	Ew dikene/wisa xuya dike an jî bersiveke din ya ne rast/bê eleqe	0 1
D7.	Çima pisîk mêsî (masiyekî) bi dest dixe? *(Wêneyê 5mîn nîşan bidin)* (Epîsode 3: Armanc)	Biryar dide/dixwaze mêsî (masiyekî) bixwe/masî yê wê be/mêsî bidize Perperik bi dest nexistibû/negirtibû/nikarîbû perperikê bi dest bixe/bigire	Dixwaze bi mêsî bilîze	0 1

[3] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D2an de gotî, bi kar bînin
[4] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D5an de gotî, bi kar bînin

		Pisîk ji masiyan hez dikin/masî tamxweş in (Bersivên gelemperî *[generic meaning]*)		
D8.	Bifikire ku kurik pisîkê dibîne. Kurik wê xwe çawa hîs bike? *(Wêneyê 6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	xerab/bi hêrs/xemgîn/qehirî/ ne xweş	baş/kêfxweş/şad	0 1
D9.	*Pirsa D9 bipirsin, heke zarok bersiva D8 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D9 jî bidin zarok û derbasî pirsa D10 bibin.* Bi fikra te, kurik wê çima xwe xerab/bi hêrs/aciz hwh. hîs bike?[5]	Pisîkê masiyê wî xwar/bir Kurik dixwest mêsî (masiyekî) (bi xwe) bixwe/masî yê wî (bi xwe) be Ew masiyên kurik bûn	Çengelê wî li erdê ye/an jî bersiveke din ya ne rast/bê eleqe	0 1
D10.	Gelo kurik wê bi pisîkê re bibe heval? Çima?	na, ji ber... herî kem bersiveke maqûl. (ji ber ku pisîkê masî xwar/dizî) an jî bersivên din yên maqûl	erê/nizanim/an jî bersiveke din ya bê eleqe	0 1
D11.			**Tevahiya puanên gihîştî ji 10:**	

[5] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D8an de gotî, bi kar bînin.

Protokola Çîroka Kûçik

Gotin / Vegotin / Mînakçîrok

Navê zarok	____________________
Dema jidayikbûnê	____________________
Dema testê	____________________
Temenê zarok di dema testê de (bi mehan)	____________________
Keçik/Lawik	____________________
Lêkolîner	____________________
Demdirêjiya temasê/têkiliyê bi Z2mîn re (bi mehan)	____________________
Dema destpêka hêlînê	____________________
Navê hêlînê	____________________

Berî ku test dest pê bike, misoger bin ku hemû zerf li ser masê bin. Cîhaza qeydkirinê amade bikin. Berî amadekirina zarok dest bi qeydkirinê bikin.

Dema Amadekirina Zarok

Wekî mînak bipirsin: *Hevala/ê te ya/yê herî baş kî ye? Tu çi hez dikî di televziyonê de temaşe bikî? Tu ji çîrokgotinê hez dikî? Tu ji guhdarkirina çîrokan hez dikî?*

Qaîdeyên Pêkanînê (*Instructions*)

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Gotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û çîroka di nav de ji min re bibêje.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî?*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, <u>tu</u> ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya <u>herî xweş</u> ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Vegotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, piştre jî tu yê ji min re eynî çîrokê bibêjî.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê kûçikek hebû ku ji lîstinê hez dikir. Vî kûçikî dît ku mişkekî gewr li ber darekê rûniştiye. Kûçik hilpekir ser lingên xwe, ji ber ku wî dixwest mişk bigire. Di vê gavê de kurikekî rûken bi çentekî û balonekê ji tiştkirînê dihat. Wî dît ku kûçik dide dû mişk.*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Lê mişk zû reviya çû û kûçik jî li darê ket. Kûçik xwe êşand û gelekî aciz bû. Kurik jî wisa tirsiya ku balona wî ji dest wî derket. Gava ku dît balona xwe bi ser darê re difire, kurik bang kir: “Ooo, balona min difire!”. Ew gelekî xemgîn bû û dixwest balona xwe dîsa bigire. Di vê gavê de kûçik çenteyê kurik yê bi sicûqan ferq kir û fikirî: “Ooo ez sicûqekî dixwazim.”*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Di vê gavê de kurik dest pê kir ku balona xwe ji ser darê bîne jêr (xwar). Haya wî jê nebû ku kûçik ji xwe re sicûqekî dibe. Dawiyê kûçik gelekî kêfxweş bû û sicûqê tamxweş xwar û kurik jî kêfxweş bû, ji ber ku wî dîsa balona xwe girtibû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Wêneyên 1mîn û 2mîn nîşanî zarok bidin. Divê tenê zarok wêneyan bibîne. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, <u>tu</u> ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya <u>herî xweş</u> ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Mînakçîrokê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, pişt re jî ez ê çend pirsan ji te bipirsim.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê kûçikek hebû ku ji lîstinê hez dikir. Vî kûçikî dît ku mişkekî gewr li ber darekê rûniştiye. Kûçik hilpekir ser lingên xwe, ji ber ku wî dixwest mişk bigire. Di vê gavê de kurikekî rûken bi çentekî û balonekê ji tiştkirînê dihat. Wî dît ku kûçik dide dû mişk.*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Lê mişk zû reviya çû û kûçik jî li darê ket. Kûçik xwe êşand û gelekî aciz bû. Kurik jî wisa tirsiya ku balona wî ji dest wî derket. Gava ku dît balona xwe bi ser darê re difire, kurik bang kir: “Ooo, balona min difire!”. Ew gelekî xemgîn bû û dixwest balona xwe dîsa bigire. Di vê gavê de kûçik çenteyê kurik yê bi sicûqan ferq kir û fikirî: “Ooo ez sicûqekî dixwazim.”*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Di vê gavê de kurik dest pê kir ku balona xwe ji ser darê bîne jêr (xwar). Haya wî jê nebû ku kûçik ji xwe re sicûqekî dibe. Dawiyê kûçik gelekî kêfxweş bû û sicûqê tamxweş xwar û kurik jî kêfxweş bû, ji ber ku wî dîsa balona xwe girtibû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Piştî ku we çîrok ji zarok re got û xelas kir, pirsên têgihîştinê bipirsin.

Kaxiza nirxandinê Ji Bo Çîroka Kûçik

Beşa 1mîn: Produksiyon

A Sazkirina Çîrokê (*Story structure*); B. Kompleksbûna Çîroksazkirinê (*Structural complexity*); C. Peyvên Rewşa Navxweyî, PRN (*Internal state terms*)

A. Sazkirina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast[6]	**Puan**
A1.	Çarçove) *(Setting)*	Dem û/an cihê bûyerê: wekî hebûûû, nebûûû/rojekê/demeke dûr… li daristanekê/li parkekê/li ser mêrgekê (giha(ye)kî)/li zeviyekê/li ber darekê/nêzikî darkê li ber rê …	0 1 2[7]
		Epîsode 1: Kûçik (Fîgûr: Kûçik û Mişk)	
A2.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Kûçik** ji lîstinê hez dikir/bi meraq bû. **Kûçik** mişk dît.	0 1
A3.	Armanc *(Goal)*	**Kûçik** dixwest mişk bigire/bi dest bixe/ bide dû/pê re bilîze. (Da ku) + LÊKER (bigire, bi dest bixe, pê re bilîze).	0 1
A4.	Tevger (*Attempt*)	**Kûçik** xwe pêş de avêt. **Kûçik** da dû perperikê/dest pê kir ku bide dû. **Kûçik** hewl da + LÊKER (bigire, bi dest bixe).	0 1
A5.	Encam (*Outcome*)	**Kûçik** serê xwe darê xist/li darê ket/nikarî mişk bigire/bi têra xwe ne bi lez bû. **Mişk** filitî/revî paş darê/ji kûçik bi leztir bû.	0 1
A6.	PRN wekî reaksiyon	**Kûçik** hêvîşkestî/qehirî/bi êş bû. **Mişk** bi kêf/rihet bû.	0 1
		Epîsode 2: Kurik (Fîgûr: Kurik)	
A7.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Kurik** xemgîn bû**/**ne bi kêf bû/xem dikir ji bo balona xwe. **Kurik** dît ku balona xwe di nav darê de ye.	0 1
A8.	Armanc (*Goal*)	**Kurik** biryar da/dixwest balona xwe dîsa bi dest bixe. (Da ku) + LÊKER (bi dest bixe).	0 1
A9.	Tevger (*Attempt*)	**Kurik** balona xwe ji darê dadixist/dadixe/hewl dida ku daxe/li pey balona xwe çû/ xwe dirêjî balonê kir/bi darê de hildikişiya.	0 1
A10.	Encam (*Outcome*)	**Kurik** balona xwe (dîsa) bi dest xist. **Balon** xelas bû.	0 1
A11.	PRN wekî reaksiyon	**Kurik** bi kêf/kêfxweş/şad/rihet bû (ji ber bidestxitina/xwedîbûna balona xwe).	0 1
		Epîsode 3: Kûçik (Fîgûr: Kûçik)	
A12.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Kûçik** sicûq dît/ferq kir. **Kûçik** birçî bû/bi merak bû/dilê wî çû sicûq.	0 1
A13.	Armanc (*Goal*)	**Kûçik** dixwest/biryar da sicûq ji xwe re bibe/bi dest bixe/bixwe/bidize. (Da ku) + LÊKER (bixwe, bi dest bixe).	0 1

[6] Heke bersiva zarok ne zelal be an jî di kaxiza nirxandinê de nebe, li rêberpirtûkê (*manual*) binêrin.
[7] Sifir puan ji bo bersiva şaş an jî bersivek nehatibe dayîn, puanek ji bo bersiveke rast, du puan ji bo binavkirina dem û cih.

A14.	Tevger (*Attempt*)	**Kûçik** xwe diavête (ser) sicûq/sicûq dikişand/dibir/didizand/xwe dirêjî sicûq dikir. **Kûçik** xwe diavêje (ser) sicûq/sicûq dikşîne/dibe (ji çentê)/xwe dirêjî sicûq dike. **Kûçik** hewl dide + LÊKER (bi dest bixe, bibe).	0	1
A15.	Encam *(Outcome)*	**Kûçik** sicûq xwar/ sicûq bi dest xist.	0	1
A16.	PRN wekî reaksiyon	**Kûçik** kêfxweş bû/şad bû/nema êdî birçî bû.	0	1
A17.		**Tevahiya puanên gihîştî ji 17:**		

B. Kompleksbûna Çîroksazkirinê

Hejmara rêzên TE	Hejmara A yek bi yek (bê T an jî E)	Hejmara rêzên AT/AE	Hejmara rêzên ATE
B1.	B2.	B2.	B4.

C. Peyvên Rewşa Navxweyî (PRN)

C1.	Hejmara Hemû Peyvan: *(Tokens)*: **Peyvên Pêhesîne,** bo nimûne; dîtin, bihîstin, hîs kirin, bêhn kirin **Peyvên Fîzyolojîk,** bo nimûne; tî, birçî, westî, bi êş, birîndar **Peyvên Hişmendiyê *(Consciousness Terms)*,** bo nimûne; zindî (sax), şiyar (hişyar), raketî (razayî) **Peyvên Hîsî,** bo nimûne; xemgîn, kêfxweş, şad, qehirî, bi xem, hêvîşikestî, bi tirs, bi xof, serfiraz, bi cesaret, xwe ewle hîs kirin, şaş/mat mayîn/bûyîn **Peyvên Zîhnî,** bo nimûne; xwestin, fikirîn, zanîn, (ji) bîr kirin, biryar dan (dayîn), bawer kirin, xwedî plan/plan çêkirin **Lêkerên Zimanî *(Linguistic Verbs)*,** bo nimûne; gotin, bang kirin, qîr kirin, hîşyar kirin, pirsîn

Beşa 2mîn: Têgihîştina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast	Mînakên bersivên şaş	Puan
0	Kêfa te ji çîrokê re hat?	**Pirsa amadekirinê, bê puan**		
D1.	Çima kûçik hilpêdike pêş/xwe diavêje pêş? *(Wêneyên 1-2mîn nîşan bidin)* (Epîsode 1: Armanc)	Dixwaze mişk bi dest bixe/bigire/bide pey wî/bi mişk re bilîze Wî mişkî dixwaze (Da ku mişk) + LÊKER (bi dest bixe, bigire)	ji vir diçe/direve/dixwest hilpêke Kûçik her gav(ê) hilpêdikin	0 1
D2.	Kûçik xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 3mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	bi hêrs/xerab/hêvîşkestî/ birîndar/bi êş/ne xweş/ne rihet	baş/kêfxweş	0 1
D3.	*Pirsa D3 bipirsin, heke zarok bersiva D2 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D3 jî bidin zarok û derbasî pirsa D4 bibin.* Bi fikra te, çima kûçik bi hêrs/ hêvîşkestî/ bi êş hwh. e/ye?[8]	Nikarîbû mişk bigire, serê xwe darê xist/xwe darê xist/ wê biêşe ku yek li darê/darekê bikeve Mişk filitî/revî çû	bersiveke ne rast/bê eleqe	0 1
D4.	Çima kurik hilpêdike jor/ser darê *(Wêneyê 5mîn nîşan bidin)* (Epîsode 2: Armanc)	Dixwaze (dîsa) balona xwe bi dest bixe/bigire (Dîsa) balona xwe dixwaze (Da ku balona xwe [dîsa]) + LÊKER (bi dest bixe, bigire)	Dixwaze hilkişe darê	0 1
D5.	Kurik xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	baş/pir baş/kêfxweş/şad	xerab/bi hêrs/qehirî/ xemgîn	0 1
D6.	*Pirsa D6 bipirsin, heke zarok bersiva D5 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D6 jî bidin zarok û derbasî pirsa D7 bibin.* Bi fikra te, kurik çima xwe baş/kêfxweş/şad hwh. hîs dike?[9]	Xwedî balona xwe bû dîsa/balon bi dest xist dîsa. Karîbû balonê + LÊKER (bi dest bixe/bigire)	Ew dikene/wisa xuya dike/ ew disekine an jî bersiveke din ya ne rast/bê eleqe	0 1
D7.	Çima kûçik sicûq bi dest dixe? *(Wêneyê 5mîn nîşan bidin)* (Epîsode 3: Armanc)	Biryar dide/dixwaze sicûq bixwe/yê wî be/bidize Mişk bi dest nexistibû/negirtibû/nikarîbû mişk bi dest bixe/bigire	Dixwaze bi çentê bilîze	0 1

8 Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D2an de gotî, bi kar bînin.
9 Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D5an de gotî, bi kar bînin.

		Kûçik ji Sicûqan hez dikin/Sicûq tamxweş in (Bersivên gelemperî *[generic meaning])*		
D8.	Bifikire ku kurik kûçik dibîne. Kurik wê xwe çawa hîs bike? *(Wêneyê 6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	xerab/bi hêrs/aciz/qehirî /nexweş	baş/kêfxweş/şad	0 1
D9.	*Pirsa D9 bipirsin, heke zarok bersiva D8 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D9 jî bidin zarok û derbasî pirsa D10 bibin.* Bi fikra te, kurik çima wê xwe xerab/bi hêrs/ aciz hwh. hîs bike?[10]	Kûçik sicûqê wî xwar/bir Kurik dixwest sicûq (bi xwe) bixwe/yê wî (bi xwe) be Ew sicûq yê kurik bûn	bersiveke ne rast/bê eleqe	0 1
D10.	Gelo kurik wê bi pisîkê re bibe heval? Çima?	na, ji ber... herî kem bersiveke maqûl. (ji ber ku kûçîk sicûq xwar/dizî) an jî bersivên din yên maqûl	erê/nizanim/an jî bersiveke din ya bê eleqe	0 1
D11.	**Tevahiya puanên gihîştî ji 10:**			

[10] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D8an de gotî, bi kar bînin.

Protokola Çîroka Çêlikan

Gotin / Vegotin / Mînakçîrok

Navê zarok	____________________
Dema jidayikbûnê	____________________
Dema testê	____________________
Temenê zarok di dema testê de (bi mehan)	____________________
Keçik/Lawik	____________________
Lêkolîner	____________________
Demdirêjiya temasê/têkiliyê bi Z2mîn re (bi mehan)	____________________
Dema destpêka hêlînê	____________________
Navê hêlînê	____________________

Berî ku test dest pê bike, misoger bin ku hemû zerf li ser masê bin. Cîhaza qeydkirinê amade bikin. Berî amadekirina zarok dest bi qeydkirinê bikin.

Dema Amadekirina Zarok

Wekî mînak bipirsin: *Hevala/ê te ya/yê herî baş kî ye? Tu çi hez dikî di televziyonê de temaşe bikî? Tu ji çîrokgotinê hez dikî? Tu ji guhdarkirina çîrokan hez dikî?*

Qaîdeyên Pêkanînê (*Instructions*)

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Gotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û çîroka di nav de ji min re bibêje.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî?*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, <u>tu</u> ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya <u>herî xweş</u> ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Vegotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, pişt re jî tu yê ji min re eynî çîrokê bibêjî.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebibikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê çivîkek hebû. Vê çivîkê dît ku çêlikên wê birçî bûne. Ew ji hêlînê firî û çû da ku xwarinê ji bo wan bîne. Pisîkeke birçî dît ku diya çêlikan ji wan dûr dikeve. Wê miyav kir: “Mm, xweş e, ez di hêlînê de çi dibînim?”*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebibikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Piştî demekê diya çêlikan bi kurmekî mezin vegeriya, lê wê pisîk ferq nekir. Ew gelekî* kêfxweş *bû, ji ber ku kurmê ku ji bo çêlikên xwe girtî mezin bû. Di vê gavê de pisîka dilxerab bi darê re hildikişiya, ji ber ku wê dixwest çêlikekê bigire. Wê bi çêlikekê girt. Kûçikekî* wêrek*, ku hate wê derê dît ku çêlik di tehlûkeke mezin de ne. Wî biryar da ku pisîkê bide sekinandin û çêlikan bifilitîne.*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebibikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Kûçik ji pisîkê re got: “Çêlikan berde zû“. Û dû re bi dûvê wê girt û ber bi jêr ve kişand. Pisîkê çêlik berda û kûçik jî da dû wê. Kûçik gelekî kêfxweş bû, ji ber ku wî karîbû çêlikan bifilitîne û pisîk jî hîn birçî bû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Wêneyên 1mîn û 2mîn nîşanî zarok bidin. Divê tenê zarok wêneyan bibîne. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, tu ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya herî xweş ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebibikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Mînakçîrokê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebibikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, pişt re jî ez ê çend pirsan ji te bipirsim.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebibikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê çivîkek hebû. Vê çivîkê dît ku çêlikên wê birçî bûne. Ew ji hêlînê firî û çû da ku xwarinê ji bo wan bîne. Pisîkeke birçî dît ku diya çêlikan ji wan dûr dikeve. Wê miyav kir: “Mm, xweş e, ez di hêlînê de çi dibînim?”*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebibikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Piştî demekê diya çêlikan bi kurmekî mezin vegeriya, lê wê pisîk ferq nekir. Ew gelekî* kêfxweş *bû, ji ber ku kurmê ku ji bo çêlikên xwe girtî mezin bû. Di vê gavê de pisîka dilxerab bi darê re hildikişiya, ji ber ku wê dixwest çêlikekê bigire. Wê bi çêlikekê girt. Kûçikekî* wêrek*, ku hate wê derê dît ku çêlik di tehlûkeke mezin de ne. Wî biryar da ku pisîkê bide sekinandin û çêlikan bifilitîne.*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebibikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Kûçik ji pisîkê re got: “Çêlikan berde zû“. Û dû re bi dûvê wê girt û ber bi jêr ve kişand. Pisîkê çêlik berda û kûçik jî da dû wê. Kûçik gelekî kêfxweş bû, ji ber ku wî karîbû çêlikan bifilitîne û pisîk jî hîn birçî bû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Piştî ku we çîrok ji zarok re got û xelas kir, pirsên têgihîştinê bipirsin.

Kaxiza Nirxandinê Ji Bo Çîroka Çêlikan

Beşa 1mîn: Produksiyon

A. Sazkirina Çîrokê (*Story structure*); B. Kompleksbûna Çîroksazkirinê (*Structural complexity*); C. Peyvên Rewşa Navxweyî, PRN (*Internal state terms*)

A. Sazkirina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast[11]	**Puan**
A1.	Çarçove) (*Setting*)	Dem û/an cihê bûyerê: wekî hebûûû, nebûûû/rojekê/demeke dûr… li daristanekê/li ser mêrgekê (giha(ye)kî)/li baxçekî/li zeviyekê/di hêlînekê de/li ser darekê…	0 1 2[12]
		Epîsode 1: Dê/Çivîk (Fîgûr: Dê û Çêlik)	
A2.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Çêlik(an)** birçî bûn/xwarin dixwestin/ji bo xwarinê qîriyan/ji bo xwarinê pirsîn. **>Dê/Bav/hwh.>** dît ku çêlik birçî ne/xwarinê dixwazin.	0 1
A3.	Armanc (*Goal*)	**Dê** dixwest xwarinê bide zarokên xwe. **Dê** dixwest xwarinê bîne/bibîne/kurman bigire/bîne (Da ku) + xwarinê LÊKER (bi dest bixe).	0 1
A4.	Tevger (*Attempt*)	**Dê** firî/çû/li xwarinê geriya/ji bo xwarinê bîne çû. **Dê** hewl da xwarinê + LÊKER (bi dest bixe).	0 1
A5.	Encam (*Outcome*)	**Dê** xwarin anî/bi xwarinê/kurmekî vegeriya/xwarin da zarokên xwe. **Çêlikan** xwarin/kurmek wergirtin.	0 1
A6.	PRN wekî reaksiyon	**Dê** kêfxweş/şad bû. **Çêlik** kêfxweş bûn/şad bûn/nema êdî birçî bûn.	0 1
		Epîsode 2: Pisîk (Fîgûr: Pisîk û Çêlik)	
A7.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Pisîkê** dît ku dê ji çêlikan dûr dikeve/çêlik bi tenê dimînin/li wir xwarin heye. **Pisîk(ê)** birçî bû/got “tamxweş”.	0 1
A8.	Armanc (*Goal*)	**Pisîkê** dixwest çêlikekê/çêlikan bixwe/bigire/bikuje. (Da ku) + LÊKER (bixwe, bigire, bikuje, bi dest bixe).	0 1
A9.	Tevger (*Attempt*)	**Pisîk** hildikişiya ser darê. **Pisîkê** hewl da bigihîje çêlikekê/yekê bigire. **Pisîk(ê)** bi ser darê re hilkişiya/hilpêkir.	0 1
A10.	Encam (*Outcome*)	**Pisîkê** çêlikek/çêlik girt/bi dest xist. **Pîsîkê** kêm mabû + LÊKER (bigire/bi dest bixe).	0 1
A11.	PRN wekî reaksiyon	**Pisîk** kêfxeş bû. **Çêlik** bi tirs bû (bûn)/digiriya (digiriyan)/bi êş diqîriya (diqîriyan).	0 1
		Epîsode 3: Kûçik (Fîgûr: Kûçik, Pisîk û Çêlik)	
A12.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Kûçik** dît ku çêlik di tehlûkê(yê) de ne/pisîkê bi çêlikê girtiye/çêlik bi dest xistiye. **Çêlik** di tehlûkê(yê) de bû(n).	0 1
A13.	Armanc (*Goal*)	**Kûçik** biryar da/dixwest pisîkê bide sekinandin. **Kûçik** biryar da/dixwest alîkariya çêlikê/çêlikan bike/biparêze/bifilitîne.	0 1

[11] Heke bersiva zarok ne zelal be an jî di kaxiza nirxandinê de nebe, li rêberpirtûkê (*manual*) binêrin.
[12] Sifir puan ji bo bersiva şaş an jî bersivek nehatibe dayîn, puanek ji bo bersiveke rast, du puan ji bo binavkirina dem û cih.

		(Da ku) + LÊKER (bide sekinandin, bifilitîne, alîkarî bike).	
A14.	Tevger (*Attempt*)	**Kûçik** pisîk bi jêr de dikişand/gez dikir/êrîşî pisîkê dikir/bi dûvê wê digirt. **Kûçik** hewl da pisîkê ber bi jêr bikişîne/bîne jêr/xwarê) **Kûçik** pisîk bi jêr de kişand/anî jêr/gez kir/êrîşî pisîkê kir/bi dûvê wê girt.	0 1
A15.	Encam (*Outcome*)	**Kûçik** pisîk qewirand (qewitand)/tirsand. **Pisîkê** çêlik berda ku ew biçe/dûr bikeve. **Çêlik** gihîşt(in) ewlehî yê/filitî(n).	0 1
A16.	PRN wekî reaksiyon	Bêhna **kûçik** fireh bû/kêfxweş bû/serbilind bû (ji bo filitandina çêlikê) **Pisîk** bi hêrs/hêvîşkestî/ne bi kêf/qehirî/bi tirs/ bi êş bû/dûvê pisîkê diêşe. **Çêlik** kêfxweş/ewle bû(n). **Diya çêlikan** rihet bû/kêfxweş bû.	0 1
A17.		**Tevahiya puanên gihîştî ji 17:**	

B. Kompleksbûna çîroksazkirinê

Hejmara rêzên TE	Hejmara A yek bi yek (bê T an jî E)	Hejmara rêzên AT/AE	Hejmara rêzên ATE
B1.	B2.	B2.	B4.

C. Peyvên Rewşa Navxweyî (*Internal State Terms* [IST])

C1.	Hejmara Hemû Peyvan: *(Tokens)*: **Peyvên Pêhesîne,** bo nimûne; dîtin, bihîstin, hîs kirin, bêhn kirin **Peyvên Fîzyolojîk,** bo nimûne; tî, birçî, westî, bi êş, birîndar **Peyvên Hişmendiyê *(Consciousness Terms)*,** bo nimûne; zindî (sax), şiyar (hişyar), raketî (razayî) **Peyvên Hîsî,** bo nimûne; xemgîn, kêfxweş, şad, qehirî, bi xem, hêvîşikestî, bi tirs, bi xof, serfiraz, bi cesaret, xwe ewle hîs kirin, şaş/mat mayîn/bûyîn **Peyvên Zîhnî,** bo nimûne; xwestin, fikirîn, zanîn, (ji) bîr kirin, biryar dan (dayîn), bawer kirin, xwedî plan/plan çêkirin **Lêkerên Zimanî *(Linguistic Verbs)*,** bo nimûne; gotin, bang kirin, qîr kirin, hîşyar kirin, pirsîn

Beşa 2mîn: Têgihîştina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast	Mînakên bersivên şaş	Puan
0	Kêfa te ji çîrokê re hat?	**Pirsa amadekirinê, bê puan**		
D1.	Çima diya çêlikan ji hêlînê difire? *(Wêneyên 1-2mîn nîşan bidin)* (Epîsode 1: Armanc/PRN wekî destpêka bûyerê)	Dixwaze xwarinê/kurman ji çêlikan re bîne/bi dest bixe (Da ku) + xwarinê LÊKER (bide) çêlikan Çêlik birçî ne	Dixwaze dev ji çêlikan berde/biçe kar/ dixwaze bêv (bavê) bîne/ditirse	0 1
D2.	Çêlik (çêlikên bebek) xwe çawa hîs dikin? *(Wêneyê 1mîn nîşan bidin)* (PRN wekî destpêka bûyerê)	xerab/birçî/xwarin dixwestin	baş/kêfxweş/şad	0 1
D3.	*Pirsa D3 bipirsin, heke zarok bersiva D2 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D3 jî bidin zarok û derbasî pirsa D4 bibin.* Bi fikra te, çima çêlik (çêlikên bebek) xwe xerab hîs dikin/çima birçî ne û hwh? [13]	Devên wan vekirî ne/xwarinê dixwazin/Çêlik her gavekê birçî ne (Bersivên gelemperî *[generic meaning]).* Diqîrîn “em xwarinê dixwazin/em birçîn e”	Ew kêfxweş in/stranan dibibêjin/ dixwestin bi dayika xwe re ji hev werin/bi tirs in ji ber ku pisîk dîtin/xerab in/bi tirs in ji ber ku dayika wan difire diçe	0 1
D4.	Çima pisîk hilpêdike ser darê? *(Wêneyê 3mîn nîşan bidin)* (Epîsode 2: Armanc)	Dixwaze çêlikan bigire/bikuje/bixwe Çêlikan dixwaze (Da ku çêlikan) + LÊKER (bi dest bixe, bikuje, bigire) Dilê xwe çû çêlikan/pisîk hez dikin çêlikan bixwin/bigirin (Bersivên gelemperî *[generic meaning])/*	Da ku bi çêlikan re bilîze	0 1
D5.	Pisîk xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 5&6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	xerab/(hîn) birçî ye/bi hêrs /qehirî /xemgîn/bi tirs/bi êş /hêvîşkestî	baş/kêfxweş/pir baş/ji lîstinê hez dike/direve	0 1
D6.	*Pirsa D6 bipirsin, heke zarok bersiva D5 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D6 jî bidin zarok û derbasî pirsa D7 bibin.* Bi fikra te, pisîk çima xwe xerab/birçî/bi tirs hwh. hîs dike?[14]	Ji ber ku nikarîbû çêlikan bigire/bi kêr nehat/ji kûçik ditirse/kûçik êrîş dikir/gez dikir/da pey/dûvê wê gez dikir Heke bersiva pirsa D5 “*xerab/bi hêrs”* be bersiva D6 dikare tenê “*hîn birçî ye*” be	kêfxweş/ji lîstinê hez dike/dest pê kir ku bifire/dest bi firîne dike/wisa xuya dike Kûçîk xwarina pisîke ji dest digre Ez nizanim	0 1

[13] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D2an de gotî, bi kar bînin.
[14] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D5an de gotî, bi kar bînin.

D7.	Çima kûçik bi dûvê pisîkê digire? *(Wêneyê 5mîn nîşan bidin)* (Epîsode 3: Armanc)	Dixwaze/biryar dide çêlikan bifilitîne/wan biparêze alîkariya wan bike/pisîke bide sekinandin/pisîk dest neda çêlikan (Da ku) + LÊKER (bifilitîne/ biparêze/alîkarî bike) Da ku çelik nayê/n were/werin xwarin/kuştin/êşandin	Dixwaze çêlikan bi xwe bixwe/pisîkê bixwe/bi pisîkê re bilîze/kûçik ji pisîkan hez nakin	0 1
D8.	Bifikire ku kûçik, çivîk û çêlikan dibîne. Kûçik wê xwe çawa hîs bike? *(Wêneyê 6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	baş/gelek baş/ kêfxweş/serbilind/alîkar wekî egîdekî (qehremanekî) hez dike çêlikan biparêze	xerab/bi hêrs/qehirî/xemgîn/aciz/bir çî/ “Divê ez pisîkê bigirim”	0 1
D9.	*Pirsa D9 bipirsin, heke zarok bersiva D8 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D9 jî bidin zarok û derbasî pirsa D10 bibin.* Bi fikra te, kûçîk wê çima xwe baş/gelek baş/ kêfxweş hwh. hîs bike?[15]	Ji ber ku pisîk da sekinandin/ pisîk li wir qewirand (qewitand)/çêlik filitandin/alîkariya wan kir/dibîne ku ew ewle ne/kêfxweş in/zerar nedîtine Pisîk nema dikare vegere	Ew dikene/wisa xuya dike/pisîk negirtiye/dixwest çêlikan bi xwe bixwe/ji pisîke re qehiriye	0 1
D10.	Diya çêlikan zêde ji pisîkê yan jî ji kûçik hez dike? Çima?	ji kûçik – herî kêm bersiveke maqûl. (çêlik filitandin/alîkariya wan kir/pisîk qewirand (qewitand)/baş bû ji bo diya çêlikan û çêlikan)	ji pisîkê/nizanim/an jî bersiveke din ya bê eleqe	0 1
D11.			**Tevahiya puanên gihîştî ji 10:**	

15 Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D8an de gotî, bi kar bînin

Protokola Çîroka Karikan

Gotin / Vegotin / Mînakçîrok

Navê zarok ______________________

Dema jidayikbûnê ______________________

Dema testê ______________________

Temenê zarok di dema testê de (bi mehan) ______________________

Keçik/Lawik ______________________

Lêkolîner ______________________

Demdirêjiya temasê/têkiliyê bi Z2mîn re (bi mehan) ______________________

Dema destpêka hêlînê ______________________

Navê hêlînê ______________________

Berî ku test dest pê bike, misoger bin ku hemû zerf li ser masê bin. Cîhaza qeydkirinê amade bikin. Berî amadekirina zarok dest bi qeydkirinê bikin.

Dema Amadekirina Zarok

Wekî mînak bipirsin: *Hevala/ê te ya/yê herî baş kî ye? Tu çi hez dikî di televziyonê de temaşe bikî? Tu ji çîrokgotinê hez dikî? Tu ji guhdarkirina çîrokan hez dikî?*

Qaîdeyên Pêkanînê (*Instructions*)

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Gotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û çîroka di nav de ji min re bibêje.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî?*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, <u>tu</u> ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya <u>herî xweş</u> ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Vegotinê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, pişt re jî tu yê ji min re eynî çîrokê bibêjî.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê bizinek hebû. Vê bizinê dît ku karikê wê ketiye nav avê û ew ditirse. Wê xwe avêt nav avê de, da ku karika xwe bifilitîne. Roviyekî birçî dît ku bizin di nav avê de ye. Wî miremir kir: “Mm, xweş e, ez li ser gihê çi dibînim?”*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Di vê gavê de bizinê karik ji nav avê derdixist, lê wê rovî ferq nekir. Ew gelekî kêfxweş bû, ji ber ku karikê wê nexeniqîbû. Di vê gavê de roviyê dilxerab pêş de hilpekir, ji ber ku wî dixwest karika din bigire. Wî bi karikê girt. Çivîkeke wêrek, ku li wê derê difirî, dît ku karik di tehlûkeke mezin de ye. Wî biryar da ku rovî bide sekinandin û karikê bifilitîne.*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Çivîkê ji rovî re got: „Karikê berde zû“ Û dû re xwe ber bi jêr (xwar) berde û bi dûvê rovî girt. Rovî karik berda û çivîkê jî da dû wî. Çivîk gelekî kêfxweş bû, ji ber ku wê karîbû karikê bifilitîne û rovî jî hîn birçî bû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Wêneyên 1mîn û 2mîn nîşanî zarok bidin. Divê tenê zarok wêneyan bibîne. Dû re bibêjin: *Niha ez dixwazim, <u>tu</u> ji min re çîrokê bibêjî. Li wêneyan binêre û çîroka xwe ya <u>herî xweş</u> ji min re bibêje.* Heke zarok ji bo destpêkirinê teredût bike, hûn dikarin wisa alîkariya wî/wê bikin: *Ji min re çîrokê bibêje* (wêneyan nîşan bidin). Heke zarok gotina herdu wêneyên destpêkê xelas kir, wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin. Bi vî awayî heta dawiya çîrokê dewam bikin. Heke zarok di nav gotina çîrokê de teredût bike an jî gotinê bibire, dikarin ev alîkarî werin dayîn: *Tiştekî din? Berdewam bike? Dikarî hinekî din jî bibêjî? Binêre, ka hîn çi di çîrokê de çêdibe?* Heke zarok gotina çîrokê bêyî ku diyar bike xelas bike, jê re bibêjin: *Gava te xelas kir, ji min re bibêje.*

Heke zarok çîrok bi dawî kir, hinekî wî/wê bipesinînin (bo nimûne, bibêjin aferîn) û pirsên têgihîştinê bipirsin.

Qaîdeyên Pêkanînê Ji Bo Mînakçîrokê

Li hemberî zarok rûnin. Ji zarok re bibêjin: *Binêre li vir 3 zerf hene. Di her zerfekê de çîrokeke cuda heye. Zerfekê hilbijêre û ez ê ji te re çîroka di nav de bibêjim.* Wêneyan bi şiklekî vebikin ku tenê zarok tevahiya çîrokê bibîne. Ji zarok re bibêjin: *Ji xwe re tevahiya çîrokê binêre! Tu amade yî? Niha ez ê ji te re çîrokê bibêjim, pişt re jî ez ê çend pirsan ji te bipirsim.*

Wêneyên 1mîn û 2mîn vebikin, wêneyê 1min nîşanî zarok bidin û bibêjin: *Çîrok li vir dest pê dike. Rojekê bizinek hebû. Vê bizinê dît ku karikê wê ketiye nav avê û ew ditirse. Wê xwe avêt nav avê de, da ku karika xwe bifilitîne. Roviyekî birçî dît ku bizin di nav avê de ye. Wî miremir kir: “Mm, xweş e, ez li ser gihê çi dibînim?”*

Wêneyên 3mîn û 4mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 4mîn xuya dikin). *Di vê gavê de bizinê karik ji nav avê derdixist, lê wê rovî ferq nekir. Ew gelekî kêfxweş bû, ji ber ku karikê wê nexeniqîbû. Di vê gavê de roviyê dilxerab pêş de hilpekir, ji ber ku wî dixwest karika din bigire. Wî bi karikê girt. Çivîkeke wêrek, ku li wê derê difirî, dît ku karik di tehlûkeke mezin de ye. Wî biryar da ku rovî bide sekinandin û karikê bifilitîne.*

Wêneyên 5mîn û 6mîn vebikin (niha wêneyên ji yê 1mîn heta yê 6mîn xuya dikin). *Çivîkê ji rovî re got: „Karikê berde zû“ Û dû re xwe ber bi jêr (xwar) berde û bi dûvê rovî girt. Rovî karik berda û çivîkê jî da dû wî. Çivîk gelekî kêfxweş bû, ji ber ku wê karîbû karikê bifilitîne û rovî jî hîn birçî bû.*

Û wiha çîrok bi dawî dibe.

Piştî ku we çîrok ji zarok re got û xelas kir, pirsên têgihîştinê bipirsin.

Kaxiza Nirxandinê Ji Bo Çîroka Karikan

Beşa 1mîn: Produksiyon

A Sazkirina Çîrokê (*Story structure*); B. Kompleksbûna Çîroksazkirinê (*Structural complexity*); C. Peyvên Rewşa Navxweyî, PRN (*Internal state terms*)

A. Sazkirina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast[16]	**Puan**
A1.	Çarçove (*Setting*)	Dem û/an cihê bûyerê: wekî hebûûû, nebûûû/rojekê/demeke dûr… li daristanekê/li ser mêrgekê (giha(ye)kî)/li zeviyekê/li cem golekê/li ber golê/li ber avê…	0 1 2[17]
		Epîsode 1: Dê/Bizin (Fîgûr: Karik û Dê/Bizin)	
A2.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Karik** tirsî bû/di tehlûkê(yê) de bû/hewcedariya wê bi alîkariyê hebû/(ji bo alîkariyê) qîriya/gazî dê kir. **<Dê/Bizinê, hwh.>** dît ku karik bi tirs e/di tehlûkê(yê) de ye/dixeniqe/nikarê soberî bike. **<Dê/Bizin, hwh.>** bi xem bû ji bo karikê di nav avê de.	0 1
A3.	Armanc (*Goal*)	**Dê (Bizinê)** dixwest alîkariya karikê bike/bifilitîne/dehf bide/ji nav avê derxe. (Da ku) karikê + LÊKER (bifilitîne, alîkarî wê bike).	0 1
A4.	Tevger (*Attempt*)	**Dê (Bizinê)** baz da/çû nav avê. **Dê (Bizinê)** karik dehf da/alîkarî kir. **Dê (Bizinê)** hewl da + LÊKER (alîkarî bike/dehf bide).	0 1
A5.	Encam (*Outcome*)	**Bizinê** karik ji nav avê dehf da/filitand/alîkariya karik kir da ku ew ji nav avê derbikeve. **Karik** ewle bû**/**ji nav avê derket.	0 1
A6.	PRN wekî reaksiyon	**Dê (Bizin)** kêfxweş bû/bêhna wê fireh bû. Bêhna **karikê** fireh bû/**karik** kêfxweş bû/nema bi tirs bû.	0 1
		Epîsode 2: Rovî (Fîgûr: Rovî û Karik)	
A7.	PRN wekî destpêka bûyerê	**Rovî** dît ku dê li derekê din dinêre/karik bi tenê ye/li wir xwarin heye. **Rovî** birçî bû/got “tamxweş”.	0 1
A8.	Armanc (*Goal*)	**Rovî** dixwest karikê/karikan bixwe/bigire/bikuje. (Da ku) + LÊKER (bixwe, bigire, bi dest bixe, bikuje).	0 1
A9.	Tevger (*Attempt*)	**Rovî** xwe alî karikê de avêt/çeng kir. **Rovî** hewl da bigêheje karikê/(pê) bigire.	0 1
A10.	Encam (*Outcome*)	**Rovî** karikek girt/bi dest xist. **Rovî** kêm mabû + LÊKER (bi dest bixe/bigire).	0 1
A11.	PRN wekî reaksiyon	**Rovî** kêfxeş bû. **Karik** bi tirs bû/digirî/bi êş diqîrî.	0 1
		Epîsode 3: Çivîk (Fîgûr: Çivîk, Rovî û Karik)	
A12.	PRN wekî destpêka bûyerê	**<Çivîkê, Qijikê hwh.>** dît ku karik di tehlûkê(yê) de ye/rovî bi karikê girtî ye/karik bi dest xistiye. **Karik** di tehlûke de bû.	0 1

[16] Heke bersiva zarok ne zelal be an jî di kaxiza nirxandinê de nebe, li rêberpirtûkê (*manual*) binêrin.

[17] Sifir puan ji bo bersiva şaş an jî bersivek nehatibe dayîn, puanek ji bo bersiveke rast, du puan ji bo binavkirina dem û cih.

A13.	Armanc (*Goal*)	**Çivîkê** biryar da/dixwest rovî bide sekinandin. **Çivîkê** biryar da/dixwest alîkariya karikê bike/biparêze/bifilitîne. (Da ku) + LÊKER (bide sekinandin, bifilitîne, alîkarî bike)	0 1
A14.	Tevger (*Attempt*)	**Çivîkê** dûvê rovî gez dikir/dikişand/rovî gez dikir/dikişand. **Çivîkê** dûvê rovî gez kir/kişand/rovî gez kir/kişand. **Çivîkê** hewl da rovî biqewrîne (biqewtîne).	0 1
A15.	Encam (*Outcome*)	**Çivîkê** pisîk qewirand (qewitand)/tirsand. **Rovi** karik berda ku ew biçe/dûr bikeve. **Karik** gihêşt ewlehî ye/filitî.	0 1
A16.	PRN wekî reaksiyon	Bêhna **çivîkê** fireh bû/kêfxweş bû/serbilind bû (ji bo filitandinê). **Rovî** bi hêrs/hêvîşkestî/ne bi kêf/qehirî/bi tirs/bi êş bû/dûvê rovî diêşe. **Karik** kêfxweş/ewle bû(n). **Diya karikan** rihet bû/kêfxweş bû.	0 1
A17.		**Tevahiya puanên gihîştî ji 17:**	

B. Kompleksbûna çîroksazkirinê

Hejmara rêzên TE	Hejmara A yek bi yek (bê T an jî E)	Hejmara rêzên AT/AE	Hejmara rêzên ATE
B1.	B2.	B2.	B4.

C. Peyvên Rewşa Navxweyî (PRN)

C1.	Hejmara Hemû Peyvan: *(Tokens)*: **Peyvên Pêhesîne,** bo nimûne; dîtin, bihîstin, hîs kirin, bêhn kirin **Peyvên Fîzyolojîk,** bo nimûne; tî, birçî, westî, bi êş, birîndar **Peyvên Hişmendiyê *(Consciousness Terms)*,** bo nimûne; zindî (sax), şiyar (hişyar), raketî (razayî) **Peyvên Hîsî,** bo nimûne; xemgîn, kêfxweş, şad, qehirî, bi xem, hêvîşikestî, bi tirs, bi xof, serfiraz, bi cesaret, xwe ewle hîs kirin, şaş/mat mayîn/bûyîn **Peyvên Zîhnî,** bo nimûne; xwestin, fikirîn, zanîn, (ji) bîr kirin, biryar dan (dayîn), bawer kirin, xwedî plan/plan çêkirin **Lêkerên Zimanî *(Linguistic Verbs)*,** bo nimûne; gotin, bang kirin, qîr kirin, hîşyar kirin, pirsîn

Beşa 2mîn: Têgihîştina Çîrokê

		Mînakên bersivên rast	Mînakên bersivên şaş	Puan
0	Kêfa te ji çîrokê re hat?	**Pirsa amadekirinê, bê puan**		
D1.	Çima diya karikê di nav avê de ye? *(Wêneyên 1-2mîn nîşan bidin)* (Epîsode 1: Armanc/PRN wekî destpêka bûyerê)	Dixwaze karikê bifilitîne/alîkariya wê bike (Da ku karikê) + LÊKER (alikariya wê bike/bifilitîne) Bi xem e ji bo karikê/karik(ê) hawar dikir ji bo alîkariyê/di tehlûkê(yê) de ye/bi tirs e	soberî dike/dilîze/dixwest xwe bişo/karikê bişo/xwe henik bike/avê vexwe	0 1
D2.	Karik (karikê bebek) xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 1mîn nîşan bidin)* (PRN wekî destpêka bûyerê)	xerab/bi tirs/di tehlûkê(yê) de/dixwest were filitandin	baş/kêfxweş/şad	0 1
D3.	*Pirsa D3 bipirsin, heke zarok bersiva D2 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D3 jî bidin zarok û derbasî pirsa D4 bibin.* Bi fikra te, çima karik (karikê bebek) xwe xerab hîs dike/bi tirs e/ û hwh.?[18]	Jiber ku ew ket nav avê/nikare ji nav avê derkeve/dixeniqe/ nikare soberî bike/ diqîre "Hawar, ez dixeniqim!" Bebek nikarin soberî bikin (Bersivên gelemperî *[generic meaning])*	Ew birçî ye/tî ye/soberî dike/di nav avê de dilîze/qedexe bû ku li wir bisekine	0 1
D4.	Çima Rovî hilpêdike pêş? *(Wêneyê 3mîn nîşan bidin)* (Epîsode 2: Armanc)	Dixwaze karikê bigire/bikuje/bixwe Karikê dixwaze (Da ku wê) + LÊKER (bi dest bixe, bikuje) Dilê xwe çû karikê/rovî hez dikin karikan bixwin (Bersivên gelemperî *[generic meaning])*	Da ku bi karikê re bilîze	0 1
D5.	Rovî xwe çawa hîs dike? *(Wêneyê 5&6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	xerab/hîn birçî ye/bi hêrs /qehirî /xemgîn/bi tirs/bi êş /hêvîşkestî	baş/kêfxweş/pir baş/ ji lîstinê hez dike/direve	0 1
D6.	*Pirsa D6 bipirsin, heke zarok bersiva D5 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D6 jî bidin zarok û derbasî pirsa D7 bibin.*	Ji ber ku nikarîbû karikê bigire/bi kêr nehat/ji çivîkê ditirse/çivîkê êrîş dikir/gez dikir/da pey/dûvê wî gez dikir Heke bersiva pirsa D5 *"xerab/bi hêrs"* be bersiva D6 dikare tenê *"hîn birçî ye"* be	Rovî direve diçe/wisa xuya dike Çivîk xwarina rovî ji dest digre/dixwaze rovî bixwe Ez nizanim	0 1

[18] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D2an de gotî, bi kar bînin.

	Bi fikra te, rovî çima xwe xerab/birçî/hêvîşkestî hwh. hîs dike?[19]			
D7.	Çima çivîk bi dûvê rovî digre? *(Wêneyê 5mîn nîşan bidin)* (Epîsode 3: Armanc)	Dixwaze/biryar dide karikê bifilitîne/alîkariya wê bike/wê biparêze/rovî bide sekinandin/rovî dest neda çêlikan (Da ku) + LÊKER (bifilitîne/ biparêze alîkarî bike) Da ku karik nayê were xwarin/kuştin/êşandin	Dixwaze karikê bi xwe bixwe/rovî bixwe/bi rovî re bilîze/Çivîk ji roviyan hez nakin (Bersivên gelemperî *[generic meaning])*	0 1
D8.	Bifikire ku çivîk bizin û karikan dibîne. Çivîk wê xwe çawa hîs bike? *(Wêneyê 6mîn nîşan bidin)* (PRN wekî reaksiyon)	baş/gelek baş/ kêfxweş/serbilind/alîkar/we kî egîdekî (qehremanekî) hez dike çêlikan biparêze	xerab/bi hêrs/qehirî/xemgîn/aciz/bir çî/ “Divê ez rovî bigrim”	0 1
D9.	*Pirsa D9 bipirsin, heke zarok bersiva D8 rast dabe, lê sedem bi nav nekiribe. Heke sedem bi nav kiribe, puanekê ji bo D9 jî bidin zarok û derbasî pirsa D10 bibin.* Bi fikra te, çivîk wê çima xwe baş/gelek baş/ kêfxweş hwh. hîs bike?[20]	Ji ber ku rovî da sekinandin/rovî li wir qewirand (qewitand)/karik filitand/alîkariya karikê kir/dibîne ku bizin û karik ewle ne/kêfxweş in/zerar nedîtine Pisîk nema dikare vegere	Ew dikene/wisa xuya dike/pisîk negirtiye/dixwest karikê bi xwe bixwe/ji rovî re qehiriye	0 1
D10	Diya karikan zêde ji pisîkê an jî ji kûçik hez dike? Çima?	ji çivîkê – herî kêm bersiveke maqûl. (karik filitandin/alîkariya wan kir/pisîk qewirand (qewitand) /baş bû ji bo diya karikan û karikan)	ji rovî/nizanim/an jî bersiveke din ya bê eleqe	0 1
D11	**Tevahiya puanên gihîştî ji 10:**			

[19] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D5an de gotî, bi kar bînin.
[20] Eynî (heman) PRN ya ku zarok di bersiva D8an de gotî, bi kar bînin.

Pirsên Li Ser Zarok Û Malbata Wî/Wê

1. Nav û paşnavê zarok: ______________________________

2. Dema jidayikbûnê: ______________________________

3. Zarokê/a we niha diçe hêlînekê yan jî dibistanekê?

○ Belê, hêlîn Ji kengî ve?___________ (sal, meh) ○ Na Heke erê, hêlîneke çawa? ○ Duzimanî ○ Yekzimanî Z1 = bi zimanê dayikê yê zarok ○ Yekzimanî Z2 = bi zimanê 2mîn yê zarok ○ Hêlîneke bi şiklekî din? _________________________	○ Belê, dibistan Ji kengî ve?___________ (sal, meh) ○ Na Heke erê, dibistaneke çawa? ○ Duzimanî ○ Yekzimanî Z1 = bi zimanê dayikê yê zarok ○ Yekzimanî Z2 = bi zimanê 2mîn yê zarok ○ Dibistaneke bi şiklekî din? _________________________

4. Zarokê/a we li kîjan welatî ji dayik bû?

- ○ Li welatê Z1, kîjan? ________
- ○ Li welatê Z2, kîjan? ________
- Li welatekî din kîjan? _____

5. Zarokê/a we ji kengî ve li welatê zimanê 2mîn dijî? ________ (Sal, Meh)

6. Rêza jidayikbûnê

- ○ 1
- ○ 2
- 3
- Rêzeke din ___

7. Temenê zarokê/a we çi bû, dema ku wî/wê peyvên xwe yên ewilî gotin?

___ Sal ___ Meh

8. Qet xemên we li ser pêşketina zimanê zarokê/a we çebûn?

- ○ Na
- ○ Belê, ji ber çi? ____

9. Kesek ji malbata we hebû ku zahmetiya axaftinê/ziman (zimên) dikişand?

- ○ Na
- ○ Belê, Ji ber çi? _____

10. Qet pirsgirêkên zarokê/a we di derbara bihîstinê de çebûn?

Pirsgirêkên bihîstînê ○ Belê ○ Na	Enfeksiyonên pircarî yên guh ○ Na ○ Belê, çend caran? _____________ ○ Lastîka guh (grommets)

11. Bi fikra we zarokê/a we asayî (normal) dibihîse?

- ○ Na
- ○ Belê

12. Agahî li ser dê û bavan

	Zimanê dayikê (Z1)	Zimanê 2mîn (Z2)	Bi kîjan zimanên din dipeyivin	Ji kengî ve li welatê XX dijîn	Perwerdeya we	Karê we
Dê/Dê û Bav 1						
Bav/Dê û Bav 2						

13. Hûn bi kîjan zimanî bi zarok re dipeyvin?

Dê/Dê û Bav 1
- ○ Zimanê min yê dayikê (Z1)
- ○ Zimanê min yê 2mîn (Z2)
- ○ Zimanê dayikê û zimanê 2mîn
- ○ Zimanekî din, zimanên din kîjan____________

Bav/ Dê û Bav 2
- o Zimanê min yê dayikê (Z1)
- o Zimanê min yê 2mîn (Z2)
- o Zimanê dayikê û 2mîn
- o Zimanekî din, zimanên din kîjan____________

14. Zaroka/ê we niha bi kîjan zimanan dipeyive?

- ○ Zimanê dayikê yê zarok (Z1), ew jî ev e __________
- ○ Zimanê 2mîn yê zarok (Z2), ew jî ev e ____________
- ○ Zimanên din, ew jî ev in ___________

15. Zarokê/a we bi kîjan zimanên re di temasê/têkiliyê de ye?

- ○ Zimanê dayikê yê zarok (Z1),
- ○ Zimanê 2mîn yê zarok (Z2),
- ○ Zimanên din, ew jî: _______

16. Ji kîjan temenê pê ve zarokê/a we bi zimanê 2mîn re kete temasê/têkiliyê?

- ○ Jidayikbûnê ve
- ○ Berî yeksaliya xwe
- ○ Berî dusaliya xwe
- ○ Berî sêsaliya xwe
- ○ Berî pêncsaliya xwe
- ○ Ji sala ______

17. Li ku/çawa zarokê/a we bi zimanê 2mîn re di temasê/têkiliyê de ye?

- ○ Li hêlînê an jî li dibistanê
- ○ Bi hevalan re
- ○ Bi xwişk û birayên xwe/dê û bavê xwe re/merivên din re
- ○ Bi rêya TV/komputur/pirtûk
- ○ Tiştên din _________________

18. Bi texmîna we, zarokê/a we di nav rojekê de kîjan zimanî çiqas bi kar tîne? Hemû aktiviteyên rojê bidin ber çavan û bi rêje/prozent texmîn bikin?

Zimanê dayikê (Z1)
- ○ 25%
- ○ 50%
- ○ 75%
- ○ 100%

Zimanê duyemîn(Z2)
- ○ 25%
- ○ 50%
- ○ 75%
- ○ 100%

Zimanê(n) din
- ○ 25%
- ○ 50%
- ○ 75%
- ○ 100%

19. Bi kerema xwe karîna zimanan yên zaroka/ê xwe texmîn bikin. Texmînên di qutiyan de îşaret bikin.	Gelekî baş	Baş	Ne baş	Xerab
Têgihîştina zimanê dayikê (Z1)				
Têgihîştina zimanê 2mîn (Z2)				
Axaftina zimanê dayikê (Z1)				
Axaftina zimanê 2mîn (Z2)				

20. Bi fikra we zarokê/a we herî baş bi kîjan zimanî dikare bipeyive?

- Zimanê dayikê (Z1)
- Zimanê 2mîn (Z2)
- Zimanekî din, Kîjan_________________

21. Bi fikra we zarokê/a we zimanekî li gor yên din tercîh dike, ji zimanekî zêdetir hez dike?

- Na
- Belê, kîjan? ______________

22. Di mehên dawî de we kîjan aktîvîteyên (çalakiyên) ku hatine rêzkirin bi zarokê xwe re pêk anîn	**Bi zimanê dayikê**				**Bi zimanê 2mîn**			
	Qet	Mehê du caran	Heftê yek heta du caran	Rojane	Qet	Mehê du caran	Heftê yek heta du caran	Rojane
Çîrokgotin								
Xwendina pirtûkan								
Guhdarkirin an jî gotina stranan								
TV/DVD/Fîlm mê(y)zandin/ lîstikên komputurê								

Tekstên Çîrokan

Tekstên çîrokan yên li jêr nimûne *(stimuli)* ne ji bo Mînakçîrokê û/an Vegotinê. Tekst ji aliyê dêsmanê ve di asta makro û mîkro de paralel in û dikarin ji bo kodkirin û nirxandinê wekî rêber werin xebitandin.

Elementên sazkirina çîrokê û peyvên rewşa navxweyî (*internal state terms*) bi vî rengî hatine diyarkirin:

Armanc Tevger Encam *Peyvên rewşa navxweyî*

Çîroka Çêlikan (167 Peyv)

Wêne 1/2: Rojekê çivîkek hebû. Vê çivîkê *dît* ku çêlikên wê *birçî* bûne. Ew ji hêlînê firî û çû da ku xwarinê ji bo wan bîne. Pisîkeke *birçî dît* ku diya çêlikan ji wan dûr dikeve. Wê *miyav kir*: "Mm, xweş e, ez di hêlînê de çi dibînim?"

Wêne 3/4: Piştî demekê diya çêlikan bi kurmekî mezin vegeriya, lê wê pisîk *ferq nekir*. Ew gelekî *kêfxweş* bû, ji ber ku kurmê ku ji bo çêlikên xwe girtî mezin bû. Di vê gavê de pisîka *dilxerab* bi darê re hildikişiya, ji ber ku wê dixwest çêlikekê bigire. Wê bi çêlikekê girt. Kûçikekî *wêrek*, ku hate wê derê *dît* ku çêlik di tehlûkeke mezin de ne. Wî biryar da ku pisîkê bide sekinandin û çêlikan bifilitîne.

Wêne 5/6: Kûçik ji pisîkê re *got*: "Çêlikan berde zû". Û dû re bi dûvê wê girt û ber bi jêr ve kişand. Pisîkê çêlik berda û kûçik jî da dû wê. Kûçik gelekî *kêfxweş* bû, ji ber ku wî karîbû çêlikan bifilitîne û pisîk jî hîn *birçî* bû.

Çîroka Karikan (166 Peyv)

Wêne 1/2: Rojekê bizinek hebû. Vê bizinê *dît* ku karikê wê ketiye nav avê û ew *ditirse*. Wê xwe avêt nav avê de, da ku karika xwe bifilitîne. Roviyekî *birçî dît* ku bizin di nav avê de ye. Wî *miremir kir:* "Mm, xweş e, ez li ser gihê çi dibînim?"

Wêne 3/4: Di vê gavê de bizinê karik ji nav avê derdixist, lê wê rovî *ferq nekir*. Ew gelekî *kêfxweş* bû, ji ber ku karikê wê nexeniqîbû. Di vê gavê de roviyê *dilxerab* pêş de hilpekir, ji ber ku wî dixwest karika din bigire. Wî bi karikê girt. Çivîkeke *wêrek*, ku li wê derê difirî, *dît* ku karik di tehlûkeke mezin de ye. Wî biryar da ku rovî bide sekinandin û karikê bifilitîne.

Wêne 5/6: Çivîkê ji rovî re *got*: „Karikê berde zû" Û dû re xwe ber bi jêr (xwar) berde û bi dûvê rovî girt. Rovî karik berda û çivîkê jî da dû wî. Çivîk gelekî *kêfxweş* bû, ji ber ku wê karîbû karikê bifilitîne û rovî jî hîn *birçî* bû.

Çîroka Pisîkê (172 Peyv)

Wêne 1/2: Rojekê pisîkek hebû ku ji lîstinê *hez dikir.* Vê pisîkê *dît* ku perperikeke zer li ser deviyekê rûniştiye. Pisîkê hilpekir ser lingên xwe, ji ber ku wê dixwest perperikê bigire. Di vê gavê de kurikekî *rûken* bi gogekê û satilekê ji masîgirtinê dihat. Wî *dît* ku pisîk dide dû perperikê.

Wêne 3/4: Lê perperik zû firî çû û pisîk ji kete nav deviyê. Pisîkê xwe *êşand* û gelekî *aciz bû*. Kurik jî wisa *tirsiya* ku goga wî ji dest wî ket. Gava ku *dît* goga xwe bi nav avê de diçe, kurik *bang kir:* "Ooo, goga min diçe!" Ew *xemgîn bû* û dixwest goga xwe dîsa bigire. Di vê gavê de, pisîkê satila bi masiyan *ferq kir* û *fikirî*: "Ooo ez masiyekî dixwazim."

Wêne 5/6: Di vê gavê de kurik dest pê kir ku bi çengelê masîgirtinê goga xwe ji nav avê derbixe. *Haya* wî jê nebû ku pisîk ji xwe re masiyekî dibe. Dawiyê pisîk gelekî *kêfxweş bû* û masiyê tamxweş xwar û kurik jî *kêfxweş* bû, ji ber ku wî dîsa goga xwe girtibû.

Çîroka Kûçik (173 Peyv)

Wêne 1/2: Rojekê kûçikek hebû ku ji lîstinê *hez dikir*. Vî kûçikî *dît* ku mişkekî gewr li ber darekê rûniştiye. Kûçik hilpekir ser lingên xwe, ji ber ku wî dixwest mişk bigire. Di vê gavê de kurikekî *rûken* bi çentekî û balonekê ji tiştkirînê dihat. Wî *dît* ku kûçik dide dû mişk.

Wêne 3/4: Lê mişk zû reviya çû û kûçik jî li darê ket. Kûçik xwe *êşand* û gelekî *aciz bû*. Kurik jî wisa *tirsiya* ku balona wî ji dest wî derket. Gava ku *dît* balona xwe bi ser darê re difire, kurik *bang kir:* "Ooo, balona min difire!". Ew gelekî *xemgîn bû* û dixwest balona xwe dîsa bigire. Di vê gavê de kûçik çenteyê kurik yê bi sicûqan *ferq kir* û *fikirî:* "Ooo ez sicûqekî dixwazim."

Wêne 5/6: Di vê gavê de kurik dest pê kir ku balona xwe ji ser darê bîne jêr (xwar). *Haya* wî jê nebû ku kûçik ji xwe re sicûqekî dibe. Dawiyê kûçik gelekî *kêfxweş* bû û sicûqê tamxweş xwar û kurik jî *kêfxweş* bû, ji ber ku wî dîsa balona xwe girtibû.